

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

KATEDRA ANGLICKÉHO JAZYKA A LITERATURY PedF UK

Autor práce:	Anna Smetanová
Název práce:	Form and function of declarative questions in British English
Vedoucí práce:	PhDr. Zuzana Nádraská, Ph.D.
Rok odevzdání:	2024
Rozsah práce:	59 včetně příloh, 52 bez příloh
Posudek:	☒ vedoucího práce ☐ oponenta
Autor posudku:	PhDr. Zuzana Nádraská, Ph.D.

	Posuzovaná oblast	Zvažovaná kritéria	Body (0-5)¹
1.	Celková charakteristika	Splnění zásad zpracování práce, adekvátnost titulu práce, naplnění stanoveného cíle, logická struktura práce, vyváženost a propojenost teoretické a praktické části	4,5
2.	Teoretická část	Stanovení a splnění cílů, prezentace různých teoretických přístupů k řešení problému, jejich kritické posouzení a zvolení relevantní teoretické základny pro realizaci praktické části	5
3.	Praktická část	Vhodnost a aplikace zvolené metodologie, jasnost formulace hypotéz, relevantní a srozumitelná argumentace a interpretace získaných výsledků, jasnost formulace závěrů práce	4
4.	Jazyková úroveň	Gramatická správnost a komplexnost, slovní zásoba, koheze a koherence textu, interpunkce a stylistické aspekty, celková úroveň jazykového projevu	4
5.	Struktura a forma	Přehlednost struktury, členění, řazení a proporčnost kapitol a oddílů, konzistentnost úpravy práce, odpovídající rozsah práce, adekvátnost a provedení příloh	4
6.	Práce s odbornou literaturou	Kvalita, množství a relevance odborných zdrojů, kritický přístup ke zdrojům, odpovídající úroveň citační praxe	5

Celkové zhodnocení práce (včetně kritických výhrad):

Cílem této bakalářské práce bylo zmapovat výskyt deklarativních otázek v angličtině a popsat je z hlediska jejich základních lexiko-gramatických znaků, které lze interpretovat jako indikátory funkce deklarativních otázek obecně.

Teoretická část je napsána velmi dobře a srozumitelně. Autorka se dokázala dobře zorientovat v poměrně složité problematice deklarativních otázek, zejména v problematice různých typů „předpojatosti“ („bias“) a jejich formálních znaků. Teoretickou část vystavěla na dostatečném množství relevantních zdrojů. Obsah prezentuje efektivně, dobře zvládla i techniku citační praxe a poznámkového aparátu. Tato část vytváří dostatečný teoretický základ pro úspěšné provedení analýzy; některé pasáže jsou ale do jisté míry repetitivní (části 2.4 a 2.5 zabývající se přímo deklarativními otázkami a typy předpojatosti).

Metodologie je vcelku detailně zpracována. Je třeba ocenit, že se autorka nevyhýbá problematičtým případům a snaží se vysvětlit, které případy do analýzy zahrnula a které ne, a svá rozhodnutí podpořit argumenty a odkazováním na relevantní literaturu. Pouze vysvětlení, zda ozvěnové otázky (příklad 88 str. 35) budou či nebudou zahrnuty do analýzy a proč, není zcela srozumitelné a koherentní.

V **praktické části** autorka prezentuje výsledky své analýzy a demonstruje je na vhodně zvolených příkladech. Věnuje se zejména lexiko-gramatickým indikátorům signalizujícím funkční a kontextová specifika deklarativní otázky, např. slovesa myšlení s epistemickým významem, adverbiální konektory s inferenčním významem, zájmeno „you“, epistemická příslovce, tázací zájmena či příslovce a tzv. „imputations“. Autorka úspěšně propojuje praktickou část s poznatky prezentovanými v části teoretické a konfrontuje nalezené

¹ Bodové hodnocení na škále 1-5 (5 bodů maximum), 0 bodů z jedné či více posuzovaných oblastí automaticky znamená, že práce není doporučena k obhajobě.

indikátory se zjištěními ostatních autorů; v interpretaci příkladů nezapomíná brát v potaz i kontext výskytu. Jak již bylo řečeno výše, autorka se nevyhýbá případům, které považuje za problematické.

Přestože je tato část práce zpracována obecně dobře, obsahuje drobné nepřesnosti nebo nedostatky:

- autorka hovoří o tom, že zkoumala lexikální indikátory přítomné v deklarativní otázce (např. str. 36, též v závěru str. 49), ale řeší i indikátory gramatické (např. zájmeno „you“)
- je zvykem, že tabulky se pro přehlednost a jednoznačnost odkazování číslují (nicméně v tomto případě absence číslování nezpůsobila žádné nejasnosti)
- přestože v metodologické části autorka velmi pečlivě popisuje podmínky pro zahrnutí případů mezi deklarativní otázky, zdá se, že některé zahrnuté příklady tyto podmínky nesplňují z hlediska formálního či funkčního; jde zejména o eliptické otázky (4.2.10 str. 45), kde je plná forma interogativní, deklarativní slovosled je ve větě vedlejší, a tudíž nepříznakový, a funkčně se též nabízí jiná interpretace (direktivní, např. nabídka, pozvání atp.)

Po **formální a jazykové stránce** práce splňuje všechny požadavky. Lze najít jen drobné chyby v interpunkci (str. 11 *with yes-no questions showing the most difference, as for the intonation, which is rising and the inverted word order*; str 30 *One factor is the intonation, with which the utterance is produced*), členech, konektorech a kohezních prostředcích (spojky, mezivětné konektory, *above* – str. 30), předložkách (*inquire something* str. 13) nebo v lexiku a kolokacích (sloveso *possess* str. 20, 42 a jinde). Autorka v textu referuje k Malá (2006, 2008, 2010), v závěrečném seznamu literatury je pouze Malá (2010).

Témata a náměty k diskusi při obhajobě

1. Na jakém základě jste prováděla výběr gramatických a lexikálních indikátorů otázkové funkce (tabulka 4.2.1 str. 36-37)?
2. Zdá se, že v příkladech uvedených v příloze lze najít i další lexiko-gramatické prostředky charakteristické pro funkci a kontext deklarativní otázky, kterým se ve své analýze nevěnujete. Mohla byste se pokusit některé z nich dohledat a vysvětlit?
3. Byly by otázky *You don't?* př. 10 str. 42 a *You must have done something interesting?* př. 12 str. 43 relevantní pro Váš výzkum?
4. Jak lze vysvětlit funkci “*or something*” v příkladu 11 str. 42?
5. Lze shrnout, jak se liší problematické případy 19-24 od prototypických deklarativních otázek? Proč jsou příklady 21, 23 a 24 problematické?

Práci tímto doporučuji nedoporučuji k obhajobě.²

Datum: 16. května 2024

Podpis:

² Výsledná známka zahrnuje hodnocení posudku vedoucího práce, hodnocení posudku oponenta a hodnocení výkonu studenta v průběhu obhajoby.